

**МАРИАНА ТИНЧЕВА-ЕКЛЕСИЯ
СТРАНИЦИ ОТ ДНЕВНИКА
С БИБЛЕЙСКИ МОЛИВ**

chitanka.info

Иисус Христос не написа книги. Дори не положи със Своя ръка Завета Си в Библията. Той нахрани с две риби пет хиляди гладни и накара немите люде да проговорят. Иисус Христос не издигна Свой дом. В третия ден след погребението Му Ангелът сне от гроба Му камъка. Негов паметен жребий в земята остана разпятието, а във вселената — заветът на Вседържителя.

Иисус Христос само с молитва и слово очисти прокажени, възкреси мъртвата дъщеря на Йаир, от одъра вдигна умиращи, отвори очите на слепи... Затова всеки път, когато започвам да пиша, се питам: „Какъв е смисълът от хартията, която изписва перото ми?“ Същото дръзвам да попитам и хиляди братя от средата на словото. Ако с думите не можем да извършим добро чудо като Спасителя, какъв свят пресътворяват нашите книги? Интриги, скандали, братоубийства — мрак за ослепяване на зрящи люде. А бихме могли и днес да нахраним с два хляба, с манна чиста милиони гладни за вяра в богоозареното бъдеще!

* * *

Хиляди години преди Рождество Христово Бог е изпратил потоп на земята, защото във всяко време помислите на човека били към зло, а развратът станал тъй голям, че Той решил да изтреби хората, които е сътворил... Гледам земята и стихийните бедствия от земетръси, тайфуни, порои... Гледам разврата на хората от екрана на телевизора, слушам новините за тревожни събития и като налагам двете рисунки, се питам — нашият търпелив Баща изпраща ли вече втори потоп, или изчаква вразумлението ни?

* * *

Аз попитах: „Господи, какво да направя, когато попадна сред глутница вълци?“

Бог отвърна: „Няма да попаднеш, ако не си като тях.“

* * *

Вярвам, че всеки човек е съвършен, чист Божии образ, затова при всички обстоятелства трябва да го ценя и обичам.

Ала срещам свадливи, неугледни, зли, настървени, убийци...
Затова отправям очи към небето с въпрос. И дочувам отгоре:
„Божии образ сте всички, не роптай срещу ближните!“

* * *

От началото на XV в. до наши дни Петокнижието е изследвано от над 5000 учени — богослови, философи, физици, социолози. Изследователите почти винаги насочват вниманието си към произхода на вселената и човека, като черпят сведения от Втора глава на книга Битие. Тук жената е следващ акт на сътворяване, взета от реброто на мъжа. В наши дни във в.

„Духовен дом“ (бр. 2, 2000 г.) в статията на архимандрит доц.

Павел Стефанов почти анатомически се описва мястото на реброто в тялото на Адам, от което е сътворена Ева. Но защо ли църковните тълкуватели винаги пренебрегват съдържанието на 27-и стих в Първа глава, където четем, че Бог е сътворил мъжа и жената едновременно, като им казва: „плодете се и множете се, пълнете земята и обладайте я...“ (Битие 1:27)

Богословският възглед за книгата „Битие“ и на цялото Мойсеево Петокнижие е, че в библейския текст не може да има авторска грешка поради богооткровения характер на Писанието. Затова е немислима каквато и да е намеса за коригиране на нейната изконна цялост. Така чрез логически съждения и научен анализ теолозите се стремят да наложат възгледа, че в Шестия творчески ден Бог само идейно е създал мъжа и жената, а по-късно в плът е сътворил първо и само Адам...

Върху тълкуванието за вторичност на жената още в онези времена се основава исторически неравностойното ѝ положение в живота. Тя нямала право да влиза в Светая светих, нито да се докосва до книгите на Закона. Поради нейната принудителна неграмотност тя не могла да чете богооткровените истини... Идеята за господство на

мъжа заляга и в учението на пророка Мохамед — Корана. Тя остава и в каноничните правила на новата Христова църква, където на жената е забранено да влиза в олтара и дори няма право да попита защо е така... Но ето че грешната Ева вече има право да докосва Библията, да я чете, да говори за Словото Божие.

За съвременния човек, освободен от религиозни предубеждения, по-благоразумна е хипотезата за сътворяване на мъжа и жената като равноправни, равнопоставени пред Бога.

Те са две половини на едното тяло — човек. И по Божие допущение за жената винаги ще остава по-тежкия дял в свещенството — мисията ѝ да бъде майка, първа учителка на благословени деца, които продължават живота на земята.

* * *

Към края на XIX век жени християнки в САЩ започнали плахо да се събират за обща молитва. В началото не им вярвали; питали ги дали Бог чува и приема техните искания молитви... Но загрижени за тежкото положение на имигрантите и последствията от робството, през 1887 г. представителки на презвитерианската църква обявили свой национален молитвен ден с искания за по-добри условия за живот на децата си!

Скоро към тях се присъединили жени от други религиозни общности... Само за три години този празник се превърнал в Ден за молитва на християнските мисии и извън Америка.

Учреденият национален комитет в САЩ се обръща през 1920 г. към всички църкви да се присъединят към деня за молитва.

През 1927 г. в Йерусалим се провежда международна среща на Съвета на мисиите, към която се присъединяват представителки от цял свят, и движението получава името Световен молитвен ден на жените. Той винаги е в първия петък на март, свързва се с началото на Великия пост и времето на кръстните страдания на Иисус Христос. Всяка година богослужението от жени се извършва в различна страна, има конкретна евангелска тема, подготвена от домакините и обявена във всички страни участнички по света. Така в началото на XXI век в Световния молитвен ден са включени жени от близо сто и осемдесет

страни. Молитвата се провежда на техните езици във време, съобразено с часовия пояс, отговарящ на времето, когато по всички земни ширини и дължини вярващите изговарят избраните стихове от Евангелието. В последните две десетилетия в движението се допускат жени от нехристиянски вероизповедания, което свързва майки от далечни раси, култури и традиции.

От 1995 г. България е член на Организацията за Световния молитвен ден. Българки от православната, католическата и протестантската църква се събираха в различни храмове, за да се присъединят молитвено към вярващите майки в друг край на света... Първо денят се организира на висота в Протестантската църква, следващата година — в Католическата. В първия петък на март през 1999 г. в столичния православен храм „Света София“ се събраха за обща молитва жени от трите големи християнски общности. По същото време християнки във Венецуела и на всички континенти се молеха с мото „Нежното докосване на Бога“. Какъвто и да е библейският текст, срещите най-често завършват с думите: „Сложете ръката си на рамото на тази пред вас. Така ние ще покажем, че всички сме едно тяло, което е Христовата църква.“

А животът доказва, че молитвата на майка има голяма сила пред всемогъществото на Бога.

* * *

Всички знаем, че Бог е Един, а религиите по земята в Негово име — много. Още повече са техните разклонения. Обичайно всеки вярващ се заблуждава, че само той и неговото обкръжение са хора праведни, богоприети, превъзходни...

Чувството за гордост било от лукавия, пък всички вярваме, че служим на Бога. За мен отговорът е кратък: най-близо до светостта са последователите на онази религия, които обличат вярата си с малко думи и с добри дела. С добри дела...

* * *

Обади се приятел от телевизията да ми честити рождения ден и ме покани на богослужение в тяхната старостилна църква. Благодарих му, но обясних, че по същото време трябва да бъда в униатската църква в София, затова предложих той да дойде при нас. „Бих дошъл да видя как изглежда храмът отвътре, но никога няма да остана там по време на молитви, защото искам да си спася душата. Някога хората са давали живота си за това, че не трябва да има уния!“ (съглашение между християни от различни църковни общности).

Казах му, че бихме могли да спасим душите си, ако не извършваме тежки грехове; не е най-важно в какъв дом за молитва ще влезем.

„Така е, но аз искам да изпълнявам църковните правила.

Иначе ние с теб, ако не възразяваш, си оставаме приятели“ — каза добронамерено.

Уговорихме друга среща в кафенето на телевизията. Но като затворих телефона, разбрах, че той има право за молитвеното неучастие в други храмове. Ако всички сме само едно семейство, не бихме се побрали под един-единствен покрив.

Няма сграда, която може да побере милиони. Затова сме заедно по сърце; не принадлежим към едно изповедание, а всеки влиза в своя молитвен дом с чувство за съпричастност към различните от него.

* * *

Най-често вярващите принадлежат от ранна възраст към религиозната среда на прародителите и родителите си. След време, ако вярващият промени задълго своето местоживееие, среда, ценности, той има право да запази традиционното вярване; но има право да се приобщи към друг религиозен кръг, без да бъде обвиняван, че е предател на наследствената традиция. Преминаването към нов религиозен кръг е трудно, продължително, придружено с духовни изпитания и недоверие...

* * *

От хилядолетия учението за прераждането в будизма е духовна храна на вярващите в Индия и близки на нея райони.

Там смъртността е висока; животът на човека има по-различни ценности и измерения от живота в Европа и САЩ, където бързо се развива новата цивилизация. А нравствената характеристика на цивилизования човек е предимно егоцентрична, насочена към себе си. Затова на Новия свят са необходими християнските закони на любовта и търпението. Появата на исляма също е в Божия план. Мохамед основава религия, която ще даде морални норми на новоизявените племена и народи след VI век. Всички религии изповядват любов и братство; а от историята помним, че сред всяка от тях се зараждат и справедливи, „свещени“ войни като защита на своето право и превъзходство. Хора сме...

* * *

Често даваме определения за една религия, без да познаваме добре нейното богослужение и учение. Оценките ни в много случаи са пристрастни както в позитивните, така в негативните мнения, като се осланяме на лични примери и наблюдения. Това определя и отношението ни към изповядващите тази религия или общност, та така ги приравняваме с всички техни вярващи. А личните ни преценки най-често са несправедливи. Индивидуалните грешки или достойнства на един вярващ не са недостатъци или превъзходства на неговата общност. Епископът, свещенослужителят, мирянинът не изчерпват понятието на православната църква. Днес един папа или енорийският свещеник в католически храм не са цялото определение и историчност на католическата църква.

Протестантството не е само реформата на Лутер и Цвингли, която приемат техните последователи. Изявата на човеколюбие, както и фанатизмът, грешките, гордостта са общи проявления, които се изявяват във всеки човек, независимо в каква религиозна среда е възпитаван. Ако сме тръгнали да търсим любов, ще намерим любов дори сред атеисти. Ако държим да укоряваме един инославен или друговец заради грешки на неговата духовна общност, той непременно би могъл да открие грешки и недостойнства в нашата

вяра. Няма религия, която може да даде всеобщо, доказано мнение за битието на Бога; оттук идва и заблудата ни по човешки въпроси, свързани с вярата в Него. В крайна сметка всички разбираме, че Той е непознаваем в пълнота... А добрият човек от доброто съкровище на сърцето си изважда добри мисли. Лошият — лоши думи и чувства.

* * *

Отваряме сутрин вратата на храма „Св. Георги“ в столицата и на стената вдясно — 10-те Божии заповеди: „... Не убивай!

Не прелюбодействай! Не лъжесвидетелствай! Не пожелавай нищо, което е на ближния ти!...“ Прочитат го само онези, вече влезли да се помолят с вяра. А отвън по павилионите вестници и списания „предлагат“ последни убийства, голи момичета, кражби, измами, интриги... Стотици хиляди купувачи на всякаква възраст оставят стотинки за драми с кървави снимки от нощната печатница на лукавия; после целия ден повтарят думите му от уста на уста... А свитъка със заповедите в храма са прочели и са изпълнили проникновено я трима, я десетина...

* * *

В столичния тролейбус 11 от хотел „Плиска“ към Сточна гара четирима юноши обявиха всеослушателно, че който „чати“ с кирилски букви по интернет, е задръстен; който пише на латиница, е актуален и перспективен. След малко се опитаха да говорят помежду си на недоучен английски. Щом тролеят направи завой пред Софийския университет и спря пред Народната библиотека, се качиха трима младежи в официални костюми и вратовръзки. На реверите носеха карта с името си, изписано с кирилски букви; виждаше се и знак, че са представители на църквата на Мормон. Като чува юношите, американските момчета се обърнаха към тях, засмяха се приятелски и започнаха да им говорят на добър български език.

Двамата учители Кирил и Методий, изправени на огромния гранитен пиедестал пред библиотеката с тяхното име, нещо си

прошушнаха. Малцина ги чуха заради шума в тролейбуса и колите по улицата...

* * *

В празнични дни в манастира пристигат стотици хора. Някои идват заради чистия въздух и природата, други за венчание или кръщение, трети с молба за помощ от Бог... Всички те, удивени от планинската хубост, казват, че живеещите тук са в рая. Светата обител наистина е в дивно място, където човек се чувства блажен както в първите дни на сътворението. Но по-възвишено изглежда Църквата, когато отиваме при нея на гости за часове; по-реално се възприема тя, когато се посветиш за неин слуга. Тук и свещенослужителите, говорещи от амвона, и почитващите храма са хора.

Майка с болно дете не скри огорчението си, че дори след молитвата за изцеление момиченцето не получило облекчение на болестта. Мисля, че един човек се ползва с пълната Христова благодат, ако по неговите молитви Бог извърши поне две чудеса на изцеление. Но въпреки всички усърдни молитви и добри желания чудодеен застъпник досега не съм срещала, навярно и не може да има. Дори предано отдаден, той не може да има право за промени на абсолютната Божия воля. Нашето човешко смирение в трудни моменти при изпитания, болести, загуба е да приемаме съдбата си с благодарност... А Бог ще ни въздаде за търпението в Неговото нетленно царство.

* * *

Учениците на летния детски лагер бяха доведени в храма в първите минути на утринното богослужение. Четвърт час стояха прави, опитаха се да слушат утринята, но не разбираха нито дума. Най-нетърпеливите излязоха вън, няколко момичета седнаха и започнаха да разглеждат стенописите.

Говореха тихо; личеше, че предварително са подготвени за среща под купола. По някое време едно от тях попита учителката не може ли монасите да четат и пеят по-ясно. Жената не отговори веднага. Знаеше,

че няма право да дава съвети или препоръки на свещенослужителите, затова компромисно каза: „Тази духовна храна е твърда за вас, вие сте малки.“ Децата неловко напуснаха храма, защото знаеха, че не трябва да излизат от Божия дом преди края на службата, но те не разбираха църковнославянски. Като поседяха в двора на пейките, отидоха в залата с компютрите и се опитаха да научат нещо от интернет.

* * *

Мъж и жена, около четирийсетгодишни, влязоха, огледаха стенописите, иконостаса, иконите и попитаха свещеника към кого трябва да се обърнат за съвет. Преди три седмици синът им, 16-годишен, силно пострадал при катастрофа. Най-тежко били увредени белите дробове, затова след спасителните операции в „Пирогов“ той все още е на изкуствено дишане.

Тази сутрин лекарите казали, че не дават обещания за живота му. Направили всичко, което е по възможностите на медицината, но предложили на родителите да се обърнат към Бога — ако иска, Той да помогне!

— Към кого трябва да се обърнем? — жената зариде. — Нямаме друго дете, на което да се радваме, Филип ни е единствен...

— Да се обърнем с молитва към Него — отец Павел погледна към иконата на Иисус Христос вдясно от царските двери на иконостаса: — Той може всичко, вярвате ли?

— Вярваме — несигурно огледаха отново наоколо в очакване да видят Онзи, Който Единствен може да продължи живота на сина им. Усетиха упойващия мирис на старо дърво и тамян; сякаш далечен глас дойде от тишината под високия купол...

Като свърши молитвата за изцеление на болно дете, отец Павел каза, съпричастен с мъката на родителите:

— Ако Бог извърши чудо и даде възможното изцеление, добре би било да Му благодарите. Моля ви, елате да кажете, че е изпълнил вашето горещо желание и ви е наградил...

Неслучайно идвате тук, след като лекарите са признали, че не могат да възвърнат живота. Бог навярно иска да ви обърне към Себе си, да повярвате в Него. Той наистина може да вдигне от леглото човек,

обречен на бездихание, ала невинаги изпълнява горещите ни желания, защото има Свой план за всеки от нас.

... След три месеца мъжът и жената влязоха в храма с пълна кошница дарове. Те отново потърсиха Онзи, Комуто искаха да благодарят за радостта от завръщането въщи на единственото им дете. Но как може да въздаде човек за силата на невидимата любов, даряваща дъха на живота? Как, кому и къде да положи първите плодове от градината на благодарната си душа към Него?

* * *

Един следобед в двора на манастира спря кола, от която слязоха мъж и жена, около шейсетгодишни. Не говореха български. Скоро се разбра, че са французи, пристигнали в България за първи път, за да посетят някои от най-големите манастири. „Ние с моята съпруга сме православни“ — обясни мъжът, после добави: „Докато живеехме в Лион, бяхме протестанти. Но преди 12 години в комуната на брат Роже Шуц в Тезе във Франция, при срещи с различни християни открих православието и пожелах да се моля с православни християни... По професия съм архитект и сега замислям в нашето градче Волск да изградим неголям православен храм.“

Потомствените французи, определящи себе си като православни, навярно не са много. Приехме с уважение гостите, които поискаха да останат два дни... Скоро клепалото удари за вечерна служба. Колко голяма беше изненадата, когато видяхме двамата чужденци в храма още преди да се отворят дверите на олтара. Без да разбират църковнославянски, те през цялото време извършваха всичко точно — както се покланяха и кръстеха всички, присъстващи в храма. След службата Люк и Фредерик Домбрен си купиха малки икони на Св. пророк Илия, Св. Йоан Кръстител, Света Богородица. Попитахме ги дали са разбрали нещо от богослужението. „Разбира се. Където и да се намираме, на какъвто език да се служи, Бог прави така, че във всички случаи разбираме кои стихове от Евангелието се четат; дори сме убедени, че без превод разбираме проповедта.“

Когато по здрач отидохме в малкия параклис в двора на манастира и говорихме за стенописите, съпругата, учителка по

литература в тяхното градче, попита игумена ще им позволи ли да изпеят на френски една молитва към Иисус Христос.

„Ще се радваме да я споделите с нас!“ — покани ги той.

Мъжът и жената запяха. Гласовете им звучаха божествено, като да пееха на своя земя. Онези сред нас, които не разбираха френски, в края на песенната молитва казаха, че са почувствали със сърце и са разбрали смисъла на молитвата.

Защото Бог ни е дал всеобщия език на любовта към Него и ни е обещал — където са двама или трима в Негово име, Той е сред тях...

* * *

В съботни и неделни дни в светата обител идват толкова семейства за кръщенета, венчания, изповеди, че ако не ги гледах с очите си, не бих повярвала на цифрата — хиляди. От общуването с тях се разбира, че някои имат дълбоко религиозно чувство, което ги изпълва със смирение, плахост, добродетелност; вярата прозира върху лицата им, те са като озарени.

Други са делови, щедри, весели, те са хора на действието. Някои идват само с молба да нощуват в стаите за поклонници, за да си починат, да се докоснат до рая... Пъстър свят. Понякога си мисля, че набезите ми за непонятност на богослужението на църковнославянски нямат смисъл, защото и така хората търсят Бога, докосват се до Него, Той ги изпълва с вяра... Но зная, че „вярата идва от слушане, а слушането — от Словото Божие“ (Римляни 10:17). Християните, пристигнали за кръщенета, венчания, изповеди, почти никога не присъстват на Света литургия и дори не знаят, че в края има проповед, от която биха чули тълкувание на евангелския текст. Те си тръгват със своите гости веднага след тайнството, което свещеници понякога четат на църковнославянски и рядко в края говорят за смисъла от потапянето в купела. От разговорите с тези новокръстени и нововенчани може да се разбере, че те изпълняват църковната обредност традиционно или с надежда, че Бог ще ги надари изобилно с блага. А само в дни на изпитания, отново спомнили си за Него, идват в храма за изповед и молитва, като разчитат на безмерната Му милост, всемогъщество, благодат...

* * *

Приятелка от Католическата униатска църква в София ме покани за първото причастие на внучката си, навършила десет години. В Православната църква не е установен такъв празник, не знаех какво е по-особено в църковния обред, но бях сигурна, че чувството за святост и страхопочитание към Бога трябва да започне от най-ранна възраст.

На неделната литургия, когато свещеникът излезе от олтара с чашата за причастие и призова всички в храма: „Със страх Божи, с вяра и любов пристъпете!“ — пред него застанаха четири момиченца, облечени в бели рокли, с бели венчета на главите, и 3 момчета, облечени в официални костюми и бели ризи. След като приеха своето първо причастие, те се върнаха отново на първия ред и коленичиха, вгълбени в себе си. Как би могъл човек да повярва в ангелите, ако не ги види в образ като тези Божии деца?

Смисълът на проповедта беше за чудото на празника, в който един млад човек приема завинаги Христос в сърцето си, а Той го въвежда в небесното Си жилище като Свое дете. Завинаги. Свещеникът изказа благодарност на родители и монахини, помогнали в духовната подготовка на децата за този ден.

В ранните векове Христовата църква е изисквала от всички желаещи да се кръстят да имат познание за вярата; да осъзнаят смисъла на светлата промяна в себе си. Този процес на опознаване и преображение продължавал понякога три години, понякога само една. В църквата се е наричал „оглашение на вярата“ и е било невъзможно някой мъж или жена да влезе в басейна за кръщение, без да познава промисъла на Христовото спасение. След тайнството кръщение обикновено се приемало и първо причастие, с което новият християнин изпадал в благоговееен възторг...

Днес много често времето за запознаване с вярата в Православната църква у нас се свежда до минутите, в които се извършва тайнството. Да, Бог може да помогне в изминаването на следващите стъпала към Него. Но колко хубаво би било, ако вярващият осъзнае от най-ранна възраст, че в онзи миг, когато е приел Христос в себе си във вид на хляб и вино, той вече е получил светъл лъч от пътя си към вечността.

* * *

След тържеството, посветено на Рождество Христово в края на декември, пред залата чакаше хубаво момиче с големи очи. Представи се, после на няколко човека даде свои визитки, листове, джобно календарче и каза:

— Този календар е за отминаващата година, но от него ще прочетете и ще научите за нас. Ние сме от друга православна църква, основана през 1994 г. в Пловдив, синодът с владиката ни е там. Всъщност знаете, че църкви много, но само нашата е от апостолско време, чиято Нова година започва на седми януари.

Благодарихме ѝ. Знаехме, че има много църкви, че всяка от тях е единствена, истинска, наследена от апостолско време.

След това момичето ни покани за следваща среща в Пловдив, където да се запознаем със свещениците, да научим повече за новата православна църква и да получим кръщение, тъй като всяко друго кръщение е невалидно. Мъж на солидна възраст каза, че ако някой не иска да уважи вярата на своя ближен, той не би го уважавал като ближен, дори да разбере, че е кръстен от св. Йоан Кръстител в река Йордан. Възрастният изказа мнение за зачитане на онези вярващи, които не познаваме лично; а малката изпрати в ада душите на екуменистите, които извършват предателство спрямо чистата вяра и водят към тази заблуда други вярващи...

Тръгнахме си. След разговора пред залата имах усещане, че съм била на бойното поле заради Христос. Въпреки раните ни от ревността по Него продължавах да мисля, че Църквата е семейство на вярващи хора с общ език и молитва, но това не значи, че други вярващи са за ада.

* * *

Нищо не бях чела от гръцкия патриарх Христодул, не бях слушала негови проповеди и беседи. От новините разбрах, че е починал на 28. I. 2008 г., а няколко дни по-късно получих вестника „pravoslavie. bg“ (бр. 4, 1. II. 2008 г.) Тук прочетох негова беседа,

произнесена пред дейци на народната просвета в залата на Археологическия институт в Атина на 30 януари 2000 г. Прочетох я на един дъх и ми се стори, че вече покойният патриарх е бил мой баща. Или учител. Или възпитател на възгледи, мисли, чувства относно Църквата днес — новият ѝ живот в новото европейско време; стилът на православните традиции и реалната потребност от приобщаване към проблемите на младото поколение; самотата, която бичува децата заради отчуждението в семействата, застрашения морал... Съвременен, актуален, смел, гръцкият духовник говори от името на всички и не щади при самокритика допуснатите нравствени слабости в обществото. Ала и от висотата на трона, короната, жезъла, патриархът не може да промени със словото си грубия материализъм, завладяващ все по-дълбоко и повсеместно сърцата на хората, дори на вярващи християни...

Негово Блаженство патриарх Христодул вече не е между живите двигатели на Православната църква. А може би точно след преминаването му в царството на Всемогъщия името му ще просиява и призовава за благодатни промени в Третото хилядолетие от Рождество Христово!

* * *

След 1990 г. близо десетина години статии за добро и милосърдие почти не се срещаха във всекидневниците. Свободното комерсиално слово и до днес предпочита убийства, проституция, катастрофи; църковните празници се отбелязват по клише. Докато ми връщаха статиите за християнството, най-често получавах съвет: „Пиши в стил уестърн и ще спечелиш пари, почитатели, име!“ Тръгвах си огорчена, осъзнала факта, че не съм Св. Георги, който с копието си може да унищожи змея.

През зимата на 2002 г. предложих във Факултета по журналистика на СУ „Св. Климент Охридски“ проект за свободна докторантура на тема: влиянието на някои медии върху психиката на гражданите и морала на младите хора. Обясних позицията си за законово ограничаване на медийната свобода, когато тя заплашва физическото и психическото здраве на хората. Няколко преподаватели

ме предупредиха, че такава разработка не може да се защити, тъй като вече никой няма право да ограничава свободата на словото!

След този отговор реших, че няма повече да работя върху темата; без да воювам, ще търпя онова, с което не съм съгласна. Отдушник за вътрешния бунт срещу злоупотребите с духовната свобода намирах у приятели от Богословския факултет и църквата, които споделяха убежденията ми. Скътах всички ръкописи на докторантурата в най-ниското чекмедже на бюрото и отидох да живея в планината. След няколко месеца спокойствие получих ненадеен сън: по здрач жънем нива с жетвари. Те се навеждат, работят постоянно, а аз, уморена и отегчена от труда, реших, че няма смисъл повече да връзвам снопи. Реших да се прибера вкъщи, дори си тръгнах, но чух зад себе си мъжки глас: „Защо спря? Продължавай!“

До обед мислех за посланието, а когато надвечер разлистих Евангелието на Лука, попаднах на отговора: „... излезе сеяч да сее семе, и когато сееше, едни зърна падаха край пътя и бяха потъпкани, и птиците небесни ги изкълваха; а други паднаха на камък и като поникнаха, изсъхнаха, защото нямаха влага; други пък паднаха между тръни; и израснаха тръните заедно със семената и ги заглушиха; а други паднаха на добра земя и като изникнаха, дадоха плод стократен. Като каза това, извика: който има уши да слуша, нека слуша.“ (Лук. 8:6–8)

Започнах отново да пиша с пълното съзнание, че не мога да променя събитията. И отново спирах, обезкуражена от неодобрение. В моменти на униние ме събаряше мисълта, че моите семена не могат да се превърнат в хляб; никой не се нуждае от поривите ми. Но след малко чувах гласа: „Защо спря? Продължавай!“...

Тези думи написах върху стената, за да ги препрочитам всеки ден. Подарявам ги и на вас, ако кръстът ви е препасан с вярата в Словото Божие. Без да съзнавате, вие сте малки апостоли — кротки агнета, изпратени понякога между вълци.

Затова въпреки болката и изпитанията не спирайте да сеете търпеливо семената на благодатния хляб — хората около вас са гладни за него!

* * *

Ех! Колко изписани страници с „библейски молив“. Знам, че са кръстът, за който ще получа осъждане.

А най-много от всичко исках с молитви и слово да измоля от Всемогъщия здраве за моите приятели, страдащи от неизлечима болест; исках незрящите сред тях да прогледнат; гладните да поканя на голяма трапеза... Не успях да извърша добро чудо, защото съм човек. Но това е копнежът ми на сърцето; усърдието да не спирам по време на жетва. Делът на моята работа е незначителен. По-голямата част ще извърши Бог. Вярвам в Него!

1992–2008 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.